

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosc/197863,70-rocznica-smierci-kpt-Wladyslawa-Podsiada-Zolnierza-Niezlo-mnego.html>
08.05.2024, 23:18

70. rocznica śmierci kpt. Władysława Podsiada, Żołnierza Niezłomnego

We wtorek, 20 lutego mija 70. rocznica śmierci kpt. Władysława Podsiada, żołnierza polskiego podziemia niepodległościowego. Jego działalność konspiracyjna przeciwko okupantom koncentrowała się na obszarze Obwodu AK Zambrów. Zachęcamy do zapoznania się szerzej z historią polskiego bohatera w artykule Teresy Pogorzelskiej z Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku.

kpt. Władysław Podsiad vel Aleksander Grodzki, pseudonim „Brzoza”, „Góral”, syna Aleksandra, ur. 23 listopada 1907 r. w miejscowości Czerwone pow. Kolno, nauczyciel, oficer rezerwy WP do 1939 r. Ukończył szkołę powszechną, następnie Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne w Kolnie oraz Seminarium Nauczycielskie w Grodnie. Służbę wojskową odbył w szkole Podchorążych Rezerwy Piechoty w Cieszynie w latach 1931–1932. W 1933 r. na terenie gminy Kołaki jako nauczyciel rozpoczął tworzenie organizacji młodzieżowej „Wici”. W latach 1937–1939 studiował na Wolnej Wszechnicy Polskiej. W 1940 r. wstąpił do Związku Walki Zbrojnej. Następnie mianowany dowódcą batalionu AK na terenie gminy Kołaki. W kwietniu 1942 r. awansowany na zastępcę komendanta Obwodu AK Zambrów. Do jego zadań należała organizacja wywiadu oraz szkolenie podległych mu żołnierzy. Dzięki jego zaangażowaniu została utworzona konspiracyjna szkoła podchorążych. W 1944 r. brał udział w akcji „Burza”.

Po aresztowaniu w 1945 r. Ferdynanda Tokarzewskiego został mianowany komendantem Obwodu AK-AKO Zambrów. We wrześniu 1945 r. został wyznaczony na prezesa zambrowskiego Rejonu Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość. Pod koniec 1945 r. zagrożony aresztowaniem przeprowadził się wraz z rodziną na teren województwa warszawskiego. Początkowo pracował w szkole w Zagościńcu, a następnie w gimnazjum w Tłuszczu. W tym też czasie wznowił studia na Uniwersytecie w Łodzi. Ujawnił się 12 marca 1947 r. w KP MO w Zambrowie. W 1949 r. w trakcie aresztowania przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa udało mu się zbiec. Przez następne cztery lata był poszukiwany przez Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Białymstoku i Warszawie. W grudniu 1953 r. na prośbę syna, któremu odmówiono przyjęcia na studia oraz ze względu na pogarszający się stan zdrowia zgłosił się do Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Białymstoku. Po 5 dniach przesłuchania został zwolniony. Zmarł 20 lutego 1954 r. w szpitalu w Warszawie.

Za wzorową służbę i wyróżniające się męstwo w akcjach bojowych w okresie konspiracji oraz w akcji „Burza” rozkazem komendanta AK Okręgu Białostockiego AK płk. Władysława

Liniarskiego „Mścisława” został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami oraz Orderem Wojennym Virtuti Militari V klasy. Akta Wydziału „C” SB KW MO w Białymstoku dotyczące Władysława Podsiada o sygnaturze KSL 6259 i DO 39448 zostały zniszczone w 1975 r.

autor: Teresa Pogorzelska, Oddział IPN w Białymstoku

Fragment of a document with handwritten number 40 in the top right corner. The text is mostly illegible but appears to be a list or set of instructions.

Fragment of a document with handwritten number 54 in the top right corner. The text is mostly illegible but appears to be a list or set of instructions.

Fragment of a document with handwritten number 284 in the top right corner. The text is mostly illegible but appears to be a list or set of instructions.

Fragment of a document with handwritten number 105 in the top right corner. The text is mostly illegible but appears to be a list or set of instructions.

Fragment of a document with handwritten number 105 in the top right corner. The text is mostly illegible but appears to be a list or set of instructions.

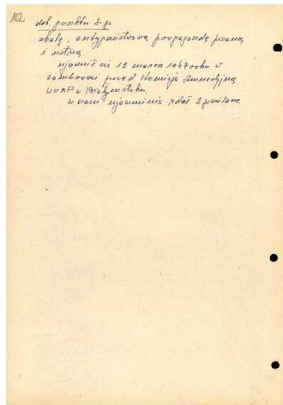
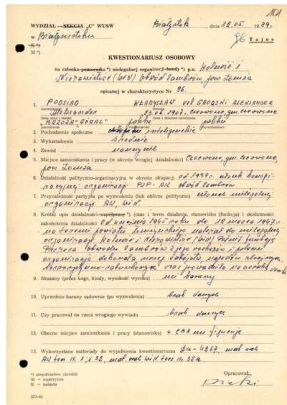
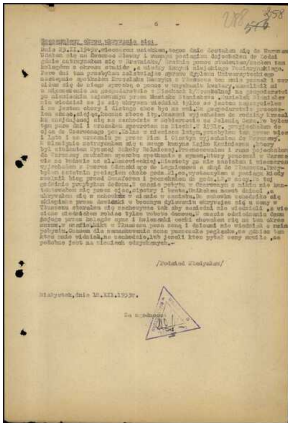
Fragment of a document with handwritten number 284 in the top right corner. The text is mostly illegible but appears to be a list or set of instructions.

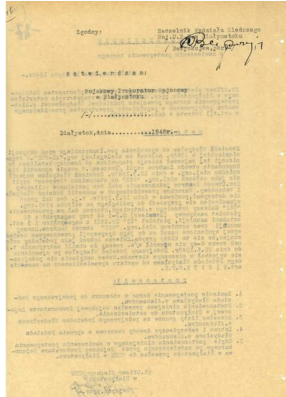
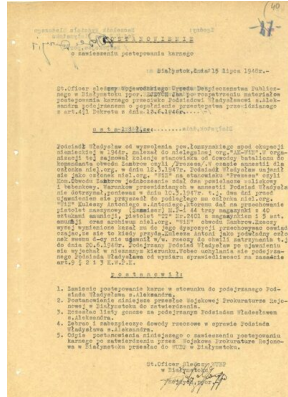
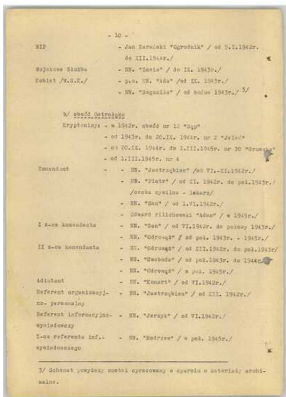
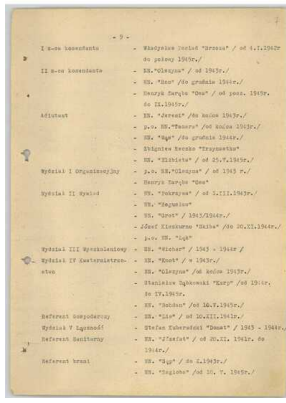
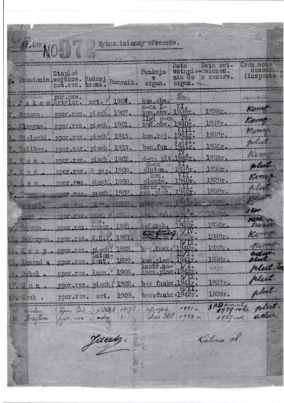
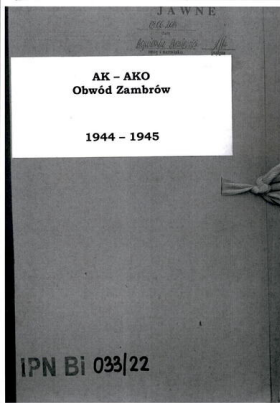
Fragment przesłuchania świadka Władysława Podsiada w Wojewódzkim Urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego w Białymstoku w dn.

Fragment przesłuchania świadka Władysława Podsiada w Wojewódzkim Urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego w

18-12-1953 r. Źródło:
Oddziałowe Archiwum
IPN w Białymstoku, sygn.
IPN BI 012/1294, t.3,
Akta agenturalnego
rozpracowania
grupowego kryptonim
„Biebrza” dot.
Marchewka Stanisław
pseudonim „Ryba”,
imię ojca: Antoni, ur.
16-11-1908/13-11-1908
r., Dąbrowski Wacław
pseudonim „Tygrys”,
imię ojca: Franciszek,
ur.
22-11-1921/05-11-1919
r. i Wysocki Tadeusz
pseudonim „Zegar”,
imię ojc

Białymstoku w dn.
18-12-1953 r. Źródło:
Oddziałowe Archiwum
IPN w Białymstoku, sygn.
IPN BI 012/1294, t.3,
Akta agenturalnego
rozpracowania
grupowego kryptonim
„Biebrza” dot.
Marchewka Stanisław
pseudonim „Ryba”,
imię ojca: Antoni, ur.
16-11-1908/13-11-1908
r., Dąbrowski Wacław
pseudonim „Tygrys”,
imię ojca: Franciszek,
ur.
22-11-1921/05-11-1919
r. i Wysocki Tadeusz
pseudonim „Zegar”,
imię ojc

Podsiad
Władysław
Bawia, "Boral"
Aleksander Bronisława

Data i miejsce ur. 23 listopada 1907 r.
Czerwone gm. Czerwce powiat miastowski

Narodowości i wyznania: polska, rzymsko-kat.

Obywatelstwo: polskie

Zawód: nauczyciel

Ostatni adres: Czerwone gm. Czerwce powiat miastowski
pow. Śmia. w Powiatu Krasnym

Karta z kartoteki ogólnoinformacyjnej Wydziału „C” SB KW MO/WUSW w Białymstoku Źródło: Oddziałowe Archiwum IPN w Białymstoku, sygn. IPN Bi 10/1, Kartoteka ogólnoinformacyjna Wydziału „C” SB KW MO/WUSW w Białymstoku oraz Wydziału/Sekcji „C” SB KW MO/WUSW w Łomży i Wydziału/Sekcji „C” SB KW MO/WUSW w Suwałkach

Podsiad
Władysław
Bawia, "Boral"
Aleksander Bronisława

Data i miejsce ur. 23 listopada 1907 r.
Czerwone gm. Czerwce powiat miastowski

Narodowości i wyznania: polska, rzymsko-kat.

Obywatelstwo: polskie

Zawód: nauczyciel

Ostatni adres: Czerwone gm. Czerwce powiat miastowski
pow. Śmia. w Powiatu Krasnym

Karta z kartoteki ogólnoinformacyjnej Wydziału „C” SB KW MO/WUSW w Białymstoku Źródło: Oddziałowe Archiwum IPN w Białymstoku, sygn. IPN Bi 10/1, Kartoteka ogólnoinformacyjna Wydziału „C” SB KW MO/WUSW w Białymstoku oraz Wydziału/Sekcji „C” SB KW MO/WUSW w Łomży i Wydziału/Sekcji „C” SB KW MO/WUSW w Suwałkach

Legitymacja Orderu Wirtuti Militari V klasy kpt. Władysława Podsiada

Legitymacja Orderu Wirtuti Militari V klasy kpt. Władysława Podsiada ze zbiorów Krystyny i Jerzego Podsiadów Źródło: Tadeusz A. Kisielewski, Po zamachu. Urowadzenie córki generała Sikorskiego i śmierć adiutanta, Poznań 2012, s. 270.

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

LEGITYMACJA Nr 33733

Stopień, imię, nazwisko: Porucznik Władysław PODSIAD

Oddział: Armia Krajowa

Odmianony został: Srebrnym KRZYŻEM ZASŁUGI Z MIECZAMI

Podstaw: Rozkaz Dow. A.K. z dnia 3 maja 1942 r.

Londyn, dnia 30 grudnia 1949 r.

Z. Nedreński, mjr

Legitymacja Srebrnego Krzyża Zasługi z Mieczami por. Podsiada ze zbiorów Krystyny i Jerzego Podsiadów
Legitymacja Srebrnego Krzyża Zasługi z Mieczami por. Władysława Podsiada ze zbiorów Krystyny i Jerzego Podsiadów Źródło: Tadeusz A. Kisielewski, Po zamachu. Urowadzenie córki generała Sikorskiego i śmierć adiutanta, Poznań 2012, s. 274.

Tatarska, dnia 10.IV.1944 r.

ZASWIADCZENIE

Historek stwierdza, że Dł. PODSIAD Władysław, Aleksander i Bronisława, ur. 23.11.1907 r., pseudonim "BRODIA" był żołnierzem w szeregach Armii Krajowej i brał udział w walkach w rejonie Krasnego Białostockiego AK, obwód suwalski, na linii funkcji: zastępcy komendanta obwodu suwalskiego, dowódcy kompanii 71 p.p., konspiracyjnego odwartowania w terenie obwodu suwalskiego. Za wyróżniającą się pracę żołnierza w szeregach Wojska w Konspiracji otrzymał postawę w obec wroga i społecznie cenną w walce o odzyskanie byłej ojczyzny następująco:

- Orderem Wirtuti Militari Kl. V-iej - styczni 1945 r.
- Krzyżem Walecznych po raz pierwszy - listopad 1945 r.
- Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami - maj 1942 r. awansowany
- do stopnia porucznika ze starszeństwem 3 maja 1942 r.
- do stopnia kapitana ze starszeństwem 15 sierpnia 1944 r.

b. Dowódca Białostockiego Obwodu AK
Władysław Nedreński
Liniarzki Władysław pułk.

Sędzią podpisu
Władysław Nedreński

Zaświadczenia wymieniające awanse i oznaczenia Władysława Podsiada ze zbiorów Krystyny i Jerzego Podsiadów Źródło: Tadeusz A. Kisielewski, Po zamachu. Urowadzenie córki generała Sikorskiego i śmierć adiutanta, Poznań 2012, s. 276-277.

KOŁO BYŁYCH ŻOLNIERZY ARMII KRAJOWEJ
POLSKIE KOŁO ANTY KONSPIRACYJNEJ ORGANIZACJI
41, NEWINGTON GATE, LONDON, S.W.7

Londyn, 7 kwietnia 1967 r.

Zaświadczenie wymieniające awanse i oznaczenia Władysława Podsiada

Legitymacja Władysława Podsiada
Faworki "Brodia"
Porucznik, pow. Śmia. 11 p.p., Arm. Habsburskiej Armii Krajowej.

Do awansu służy i wyróżniającą się pracę w szeregach bojowych w okresie konspiracji oraz walczył "Brodia" został przez Komendanta Obr. Habsburskiej na podstawie upoważnienia Dowódcy Armii Krajowej:

1. do stopnia Porucznika
2. w dniu 15.11.1942 r. do stopnia Kapitała

11. Odmianony
1. w dniu 3.7.1942 r. SREBRNYM KRZYŻEM ZASŁUGI z Mieczami.
2. w dniu 11.11.1945 r. KRZYŻEM WALECZNYCH po raz pierwszy.
3. w dniu 1.1.1946 r. Orderem Walecznych "WIRTUTI MILITARI" Kl. V-iej.

Zaświadczenia wymieniające awanse i oznaczenia Władysława Podsiada ze zbiorów Krystyny i Jerzego Podsiadów Źródło: Tadeusz A. Kisielewski, Po zamachu. Urowadzenie córki generała Sikorskiego i śmierć adiutanta, Poznań 2012, s. 276-277.